

Patologie kůže

Názvosloví

- chorobné změny na kůži = **eflorescence**
 - primární:
 - makula (skvrna)
 - papula (pupen)
 - vesikula (puchýř)
 - pustula (zhnisaný puchýř, neštovice)
 - sekundární (změněné primární):
 - squama (šupina)
 - krusta (strup)
 - ulcus (vřed)
- **exantém** = výsev (soubor eflorescencí)

Záněty kůže

Hnisavé záněty = pyodermie

- **impetigo contagiosa**

- *Staphylococcus aureus*, *Streptococcus pyogenes*
- dětské kolektivy
- puchýře -> krusty
- sekundární infekce jiného kožního onemocnění = impetiginizace

- **folikulitis**

- *Staphylococcus aureus*
- povrchový zánět vlasových váčků (foliklu)
- acne vulgaris
- přechod do okolí váčku => hluboký zánět, absces = furunkl (nežit)
 - zátylek, hýždě, obličej!
 - furunkulóza – rozsáhlé postižení
 - splývání => velké ložisko = karbunkl

Záněty kůže

- **erysipel (růže)**
 - *Streptococcus pyogenes*
 - flegmóna podkoží
 - obličej (nosní vchod), bérce (bércový vřed)
 - celkové příznaky: zvracení, horečka, třesavka, riziko sepse
 - šíření lymfatiky – recidivy => lymfedém, elefantiáza
- **paronychium**
 - postižení nehtu
 - *Staphylococcus aureus*
 - častěji u imunodeficientních pacientů (DM...)

Záněty kůže - dermatomykózy

- velice časté, „civilizační onemocnění“ (obuv z gumy, umělá vlákna, alkal. mýdla, DM...)
- **mykózy kůže nohou a rukou**
 - nohy mnohem častěji
 - meziprstní prostory, šupení, svědění, trhlinky kůže
 - na rukou častěji mykidy = alergická reakce na mykotické ložisko v jiné lokalizaci
- **intertriginózní mykózy**
 - kandidóza
 - častěji ženy
 - stehna, pod prsy, +/- i vulvovaginitidy a balanitidy
- mykózy vousů, vlasů – popelavá ložiska s ulámanými vlasy
- mykózy nehtů (onychomykózy)

Alergická kožní onemocnění

- **kopřivka (urticaria)**
 - otoky v podkoží
 - rozsáhlé otoky = angioneurotický edém Quincke
- **ekzém**
 - 30% všech kožních onemocnění
 - skupina povrchových zánětů alergické povahy
 - faktory vnitřní i zevní
 - akutní x chronický
 - papulky, mokvání → krusty → olupování, ztlušťování a vyhlazování kůže
 - ekzém:
 - a) atopický: forma kojenecká, dětská (obličej, flexorové strany – pod lokty a koleny), mladí lidé (mezi prsty, zápěstí, krk)
 - b) kontaktní alergie - kdekoliv
 - c) seborrhoický - hypersekrece mazu, v seboroických oblastech
 - všechny formy mohou sekundárně impetiginizovat

Lupénka

- neznámý původ
- kdykoliv během života
- predilekční lokalizace:
 - extenzory
 - kštice
 - mechanické namáhání (lokty, kolena)
- šupinatý zánět
- průběh: exacerbace + remise

Virová onemocnění kůže

- **opar (herpes simplex)**
 - herpes simplex virus (HSV) – primoinfekce v dětství, virus přežívá v gangliích - reaktivace => opar
 - přechody kůže-sliznice
 - forma:
 - labiální
 - genitální
 - skupinka puchýřů – zkalení obsahu – krusta
 - +/- sekundární impetiginizace
- **pásový opar (herpes zoster)**
 - varicella zoster virus (VZV) - varicella (plané neštovice) v dětství (virus přežívá v gangliích)– herpes zoster při reaktivaci infekce
 - neuritida + dermatitida – skupinka puchýřků v průběhu nervu, neuralgie
 - nejčastěji interkostální nervy
- další exantémy (dětská exantematózní onemocnění – spalničky, zarděnky)

Nádory kůže

nepravé

- **atherom** (epidermoidní cysta při uzávěru vlasového foliklu)

pravé

- benigní
 1. mezenchymové
 - **dermatofibrom, lipom, hemangiom**
 2. epitelové
 - **papilom** = bradavice
 - **senilní (seborrhoická) keratóza** (verruca)
- maligní
 1. epitelové
 - **dlaždicobuněčný karcinom = spinaliom**
 - » nekrytá kůže, starší lidé
 - » tuhé květákovité útvary, sklon k rozpadu
 - » meta velmi pozdě (regionální uzliny)
 - **bazocelulární karcinom = bazaliom**
 - » nejčastější maligní nádor kůže
 - » starší lidé, typicky obličej (dlouhodobý vliv záření)
 - » nemetastazuje, ale může rozsáhle lokálně destruovat

Nádory kůže

2. maligní melanom

- vysoce maligní nádor
- souvislost s UV zářením
- část vzniká z pigmentových névů (! zvětšování, změna tvaru, barvy, svědění, krvácení – nutno vyšetřit)
- metastázy kdykoliv, kamkoliv